

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "บทบาทในการสนับสนุนห้องสมุดโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่ควรปฏิบัติในการสนับสนุนห้องสมุดโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครในด้านวิชาการ ชุมชน บุคลากร กิจกรรมนักเรียนและความสัมพันธ์กับชุมชน

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนและห้องสมุดโรงเรียน

2. การกำหนดกลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ จำนวน 598 คน จากโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครจำนวน 299 แห่ง โรงเรียนแต่ละแห่งจะมีผู้บริหารโรงเรียน 1 คน และครูบรรณารักษ์ 1 คน รวม 2 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

โรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 299 แห่งที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดจากโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 427 แห่ง โดยในขั้นแรกใช้ตารางสำเร็จรูปของ The Research Division of the National Education Association สหรัฐอเมริกาเป็นเกณฑ์ในการกำหนดจำนวนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง เมื่อได้จำนวนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างแล้วภายใต้จำนวนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการเลือกสุ่มอย่างง่าย (Random Sampling) เพื่อให้ได้รายชื่อของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง สำหรับรายชื่อของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 299 แห่ง ผู้วิจัยได้เสนอไว้ในภาคผนวก ข.

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามดังนี้

3.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุดโรงเรียน และบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน และสร้างแบบสอบถามขึ้นมา 2 ชุด สำหรับผู้บริหารโรงเรียน 1 ชุด และครูบรรณารักษ์จำนวน 1 ชุด โดยแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถามจำนวน 6 ข้อ เพื่อสอบถามเพศ อายุ ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง วุฒิการศึกษาและความรู้ในเรื่องการจัดและดำเนินงานห้องสมุด

ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อบทบาทในการสนับสนุนห้องสมุดของผู้บริหารโรงเรียนทั้งบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่ควรปฏิบัติ โดยครอบคลุมบทบาทในงานด้านต่าง ๆ รวม 5 ด้านคือ

ก.ด้านวิชาการ ประกอบด้วยคำถามย่อย 15 ประเด็น

ข.ด้านธุรการ ประกอบด้วยคำถามย่อย 12 ประเด็น

ค.บทบาทด้านบุคลากร ประกอบด้วยคำถามย่อย 12 ประเด็น

ง.บทบาทด้านกิจการนักเรียน ประกอบด้วยคำถามย่อย 8 ประเด็น

จ.บทบาทด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ประกอบด้วยคำถามย่อย 9

ประเด็น

คำถามในตอนนี้จะเป็นคำถามแบบประเมินค่าซึ่งผู้วิจัย ได้กำหนดค่าคะแนนของคำถามออกเป็น 4 ระดับดังนี้

4 คือได้ปฏิบัติมาก หรือควรปฏิบัติมาก

3 คือได้ปฏิบัติปานกลางหรือควรปฏิบัติปานกลาง

2 คือ ได้ปฏิบัติน้อย หรือควรปฏิบัติน้อย

1 คือ ได้ปฏิบัติน้อยที่สุด หรือควรปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิดที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทในการสนับสนุนห้องสมุดของผู้บริหารโรงเรียนในด้านต่าง ๆ

แบบสอบถามสำหรับครูบรรณารักษ์แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพของห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะไม่

มีในแบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียน ส่วนตอนที่ 1 3 และ 4 เป็นคำถามที่เหมือนกับแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน

3.2 ทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามไปทดสอบกับผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครที่ไม่ได้รับเลือกให้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน โดยจำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 15 คน ครูบรรณารักษ์ 15 คน

3.3 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้เหมาะสมที่จะใช้ในการวิจัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามจำนวน 598 ชุด ไปยังผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์โดยส่งแบบสอบถามครั้งแรกเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2538 และติดตามทวงถามอีก 2 ครั้ง คือช่วงปลายเดือนพฤศจิกายน 2538 และช่วงต้นเดือนธันวาคม 2538 ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจากผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 197 ชุด คิดเป็นร้อยละ 65.9% จากครูบรรณารักษ์จำนวน 177 ชุด คิดเป็นร้อยละ 59.2 รวมแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด 374 ชุด คิดเป็นร้อยละ 62.5

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด มาทำการลงรหัสข้อมูลแล้วใช้โปรแกรมวิเคราะห์สถิติสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Socials Science) วิเคราะห์และหาค่าสถิติ ดังนี้

5.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและเรื่องสภาพของห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละแล้วนำมาเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียงโดยนำข้อมูลส่วนที่เป็นสภาพของห้องสมุดโรงเรียนไปนำเสนอในบทที่ 2 (หน้า 29 ถึง 41 หน้า)

5.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ทั้งที่เป็นบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่ควรปฏิบัติต่องานด้านต่าง ๆ ของผู้บริหารโรงเรียนวิเคราะห์โดย หาค่าเฉลี่ย (X) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง

บทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่า t-test จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาเสนอในรูปของตารางประกอบความเรียง

สำหรับค่าเฉลี่ยที่นำมาใช้ในการกำหนดความหมายของแต่ละข้อ มีดังนี้

1.00-1.75 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

1.76-2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับ น้อย

2.51-3.25 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับ ปานกลาง

3.26-4.00 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับ มาก

5.3 ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามผู้วิจัยได้รวบรวมแล้วนำเสนอในรูปของความเรียงและเสนอความถี่ของแต่ละคำตอบไว้ด้วย

6. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำเสนอในบทที่ 4 โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่ควรปฏิบัติในการสนับสนุนห้องสมุดโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

สำหรับการสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล ตลอดจนข้อเสนอแนะของการวิจัยจะนำเสนอไปบทที่ 5 ต่อไป